

Specifieke techniek biedt boer optimale plantverzorging

Kickstart voor hoge ruwvoerproductie

Een hogere ruwvoerproductie zorgt voor een kleinere noodzaak om voer aan te kopen. Een hoge opbrengst van eigen grond begint bij de start van het seizoen met een intensieve verzorging en optimaal plantenbestand. Specifieke techniek biedt melkveehouders de mogelijkheid om meer te doen dan alleen weideslepen.

De winterperiode doet het grasland vaak geen goed. Een lage temperatuur en meestal sneeuw en ijs laten hun sporen achter. Gedeeltelijk afgestorven bestand en daardoor gaten zijn vaak meer regel dan uitzondering. De nog aanwezige planten zijn mogelijk verzwakt. De kans bestaat dat minder productief onkruid de lege plekken gaat opvullen. Daarnaast steken molshopen de kop op. Deze ergerlijke verschijnselen zijn te bestrijden door een machine te gebruiken die slim enkele bewerkingen combineert. Een wiedeg met opgebouwde zaaimachine biedt

voor de melkveehouder de mogelijkheid het rendement van grasland te verhogen.

Eerst egaliseren

Enkele bewerkingen zijn nodig om tot een goed resultaat te komen. Allereerst zullen oneffenheden vlak geschoven moeten worden. Het gaat hierbij met name om molshopen. In hoogte verstelbare egalisatieplaten bieden hierbij uitkomst. Het is van belang dat de egalisatieplaten exact over de bodem geleid worden. De voorkeur

gaat hierbij uit naar een machine die op eigen verstelbare loopwielen loopt.

De grond van de molshoop wordt verdeeld in de rijrichting. De open plek waar de molshoop zich bevond, bevat luchtige grond waarin goed gezaaid kan worden. Het zaaizaad zal snel opkomen, waardoor de lege plek snel opgevuld wordt. Ongewenst onkruid heeft hierdoor geen kans.

Intensief bewerken

Het voordeel van intensief bewerken van

Een voorbeeld van een wiedege met 6 meter werkbreedte is de Pneumaticstar 600 van Einböck. Deze heeft een capaciteit van 4 tot 6 hectare per uur.

Topkuil is een initiatief van Melkvee.nl samen met BLGG AgroXpertus, OCI Agro, Plantum, Countus en Reesink. Topkuil is een wedstrijd om de beste voorjaarskuil en een platform om kennis te delen die leidt tot betere graskuilen. Kijk voor de laatste ontwikkelingen op www.topkuil.nl.

de graszode is dat veel dode of zwakke planten of onkruid worden losgewerkt. Deze losgewerkte planten zullen uitdrogen en afsterven. De tanden van een wiedege zijn gemonteerd in velden, zoals bijvoorbeeld bij een 6 meter machine met vier keer 1,5 meter breedte. Het traditionele wiedegeveld heeft veel tanden die in een hoek instelbaar zijn. De tanden trekken daarnaast de grond los, zodat er beluchting plaatsvindt.

Belangrijk is om na te denken over de diameter van de tanden. Tand met een te kleine diameter of te weinig druk zullen weinig uithalen. Te dikke en te sterke tanden zullen ook de goede planten loswerken of te veel beschadigen. Een goede middenweg is om te kiezen voor 8 millimeter. Lange tanden met een grote veerweg geven een goede bodemaanpassing. De tanden zijn gemonteerd in meerdere rijen in een veld. Smalle, pendelend opgehangen velden kunnen de bodemaanpassing van de machine vergroten. Een systeem waarbij elk veld in een parallellogram is gemonteerd, biedt de mogelijkheid de druk op de velden hydraulisch over de werkbreedte gelijk te stellen. Dit biedt een gelijkmatige werking, ook bij hogere rijsnelheid.

Doorzaaien

De laatste stap is het zaaien van een zaad dat de positie van de plantpopulatie zal beïnvloeden. Vaak wordt gekozen om te zaaien met een dosering tussen de 5 en 20 kilo per hectare. Een opbouwzaaimachine doseert het zaad mechanisch. Vervolgens wordt het zaad via een luchtstroom naar ketsplaten getransporteerd. De ketsplaten zorgen voor een overlappend strooibeeld zodat over de hele werkbreedte van de machine gelijkmatig zaad wordt verdeeld. De luchtstroom ontstaat door een ventilator. Deze kan elektrisch, hydraulisch of mechanisch via een aftakas aangedreven worden. Wanneer het doseerorgaan draait, zal gezaaid worden. De

aandrijving van dit doseerorgaan gaat op de eenvoudigste manier via een loopwiel van de machine. Een aandrijfslang verbonden met het loopwiel vertaalt de actuele rijsnelheid naar het draaien van de doseerrol. Luxere systemen hebben een elektrisch aangedreven doseerorgaan, waardoor tijdens het zaaien de dosering aangepast kan worden.

Wel of niet aanrollen

Het is het afwegen waard om wel of niet te kiezen voor een rol of rollen die als laatste aandrukken. Een nadeel kan zijn dat losgewerkte onkruiden weer worden aangedrukt en de neiging hebben om verder te groeien. Bij nattere omstandigheden bestaat de mogelijkheid dat losgewerkte planten aan de rol gaan plakken en dat deze in diameter groeit waardoor de afstelling van de machine niet meer klopt. Een nadeel van een rol is ook dat deze maar over een beperkte breedte aandrukt omdat de bodem nooit helemaal vlak is. Bij bredere rollen zal maar bijvoorbeeld 15 procent van de totale werkbreedte goed aangedrukt worden. Dit is gedeeltelijk te voorkomen door systemen met een beperkte breedte van de rollen en daardoor meerdere rollen.

Rollen werken daarnaast het best bij een rijsnelheid van 4 tot 5 kilometer per uur. Bij hogere rijsnelheid zal de bodem niet genoeg tijd hebben om in te zakken. Een wiedege met veel bewegende tanden werkt optimaal bij hogere rijsnelheid tussen 8 en 10 kilometer per uur. In dit opzicht zijn wiedegeën en rollen ook geen goede combinatie. In het voorjaar wordt regelmatig gewerkt in vochtige omstandigheden. Door te rollen bestaat het gevaar dat bodemporiën verdichten en de bodemstructuur wordt aangetast. Het zaad kan op deze plekken moeilijk kiemen en zal door het zonlicht uitdrogen. Door rollen zullen de planten geknikt en beschadigd worden. De groei wordt hierdoor vertraagd. Rollen biedt voordelen wanneer een diepe

grondbewerking heeft plaatsgevonden waardoor het noodzakelijk is om de grond aan te drukken zodat een capillaire werking tot stand komt. Rollen zijn ook in het voordeel wanneer de graszode zo intensief bewerkt is, dat het gevaar ontstaat dat bij de oogst hoge vervuiling en ruwe as zich aandient.

Return on investment

De vraag is of een investering in een machine financieel gezien ook loont. Bij gemiddelde en grotere bedrijven zal vanwege de capaciteit gekozen worden voor een machine met 6 meter werkbreedte. Deze werkbreedte is in Nederland erg populair. Hierbij kan gerekend worden op een capaciteit van 4 tot 6 hectare per uur bij een snelheid van 8 tot 10 kilometer per uur. De prijs van een 6 meter wiedege met zaaimachine ligt tussen 10.000 en 15.000 euro afhankelijk van de uitvoering en toebehoren. De kosten per hectare (15 euro/ha wiedege + 15 euro/ha trekker + chauffeur, 50 euro/ha zaad) bedragen in totaal 80 euro/ha.

Het is moeilijker in te schatten hoeveel meer eiwit en energie er geoogst zal worden na graslandverzorging. Uit een Duits onderzoek uitgevoerd door Amt für Landwirtschaft und Forst in Pfarrkirchen blijkt dat het eiwitverlies kan oplopen tot 240 kilo per hectare. Om dit te compenseren is 600 kilo soja nodig waar 210 euro aan kosten aan verbonden zijn. Om het energieverlies te compenseren zal voor 100 euro tarwe gevoerd moeten worden. In totaal zal volgens dit onderzoek op jaarbasis $210 + 100 - 80 = 230$ euro meer rendement per hectare worden behaald.

Goede verzorging van het grasland zorgt voor verlenging van de levensduur, waardoor kostbare vernieuwing minder vaak nodig is. Daarnaast kan de wiedege met zaaimachine ook ingezet worden voor het zaaien van bijvoorbeeld groenbemester op bouwland. Al met al blijkt het lucratief te zijn om in het voorjaar stevig op de kickstarter te trappen door graslandonderhoud uit te voeren. ■

Aanmeldingen en prijzen

Door het vroege voorjaar en de grotere bekendheid van Topkuil zijn er al ruim honderd voorjaarskuilen aangemeld voor editie 2014 van Topkuil. Alhoewel het een tussenstand betreft, valt de goede vertegenwoordiging van bedrijven uit Salland op. Bij het ter perse gaan van dit nummer gingen de kuilen van Jarno Schrotten uit Dalfsen, W.C. Faber uit Wijnjewoude, Vollenbroek en VOF Lammers, beiden uit Wierden, aan kop met de maximale score van tien punten. Kuilen kunnen tot en met 1 september worden aangemeld. Naast een

beoordeling van de kuil krijgen melkveehouders ook inzicht in hoe ze het doen ten opzichte van collega's in de buurt. Wie zich aanmeldt, ontvangt ook een eigen link in de mail waarmee de eigen kuil gevolgd kan worden bij nieuwe meldingen. Daarmee kunnen deelnemers ook in andere regio's kijken naar de beste kuilen. Deelnemers die in de finale terechtkomen, maken kans op verschillende prijzen. De hoofdprijs bestaat uit een meerdaagse studiereis naar Frankrijk. Zie voor alle prijzen www.topkuil.nl.